

Kommunens kvalitet i korthet **2019**

KKiK och dess syfte

Kommunens kvalitet i korthet är ett nationellt projekt med cirka 260 deltagande kommuner. Genom projektet redovisas och jämförs kommunens resultat inom områden som är av stort intresse för invånarna. Ambitionen med resultatsammanställningen är att övergripande beskriva kommunens kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner. Resultat tas fram inom tre viktiga områden: *Barn och unga*, *Stöd och omsorg* samt *Samhälle och miljö*.

Alingsås kommun tycker att det är viktigt att du som kommuninvånare får information om kvaliteten på den service kommunen erbjuder och vilka resultat som finns inom våra verksamheter. Därför har vi valt att ta fram den här rapporten, som har

ambitionen att ge en enkel överblick över kommunens resultat i förhållande till andra kommuner både över en treårsperiod och i jämförelse med genomsnittet. Rapporten kan även fungera som underlag för dialog mellan politiker och invånare.

Rapporten är en sammanställning av olika resultat och kvalitetsmått i ett brett antal kommunala verksamheter. Den ger dock inte alla svar eller en heltäckande bild av kommunens verksamheter, men den ger en bra lägesbild av kommunen och är en indikation på vår kvalitet i olika avseenden i förhållande till andra. Därför vill vi förmedla den vidare på ett överblickbart och lättförståeligt sätt.

Utmärkande resultat

Inom följande områden är Alingsås bland Sveriges 25 procent bästa kommuner (inom KKiK):

Barn och unga:

- Elever i årskurs 9 som är nöjda med skolan som helhet
- Gymnasieelever som tar examen inom fyra år

Stöd och omsorg:

- Brukare inom LSS som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga
- Kvalitetsaspekter inom särskilt boende (äldreomsorg)
- Brukare som är nöjda med sin hemtjänst som helhet och flera underliggande specifika områden
- Brukare som är nöjda med sitt särskilda boende som helhet och flera underliggande specifika områden

Samhälle och miljö:

- Gott bemötande vid kontakt med kommunen
- Deltagare som börjat arbeta eller studera efter avslut vid kommunens arbetsmarknadsverksamhet
- Miljöbilar i kommunorganisationen

Inom följande områden behöver kommunen utvecklas:

- Hur många upplever att deras situation har förbättrats efter kontakt med socialtjänsten?
- Hur många som inte återgår i försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstödsperiod
- Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd
- Hur många som får svar på e-post från kommunen inom en dag
- Hur många som lämnat sitt etableringsuppdrag och börjat arbeta eller studera efter 90 dagar
- Företagsklimatet
- Handläggningstid i antal dagar från ansökan till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus
- Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet

Resultat

Tabellerna nedanför innehåller måtten inom KKiK uppdelat på de tre olika områdena *Barn och unga*, *Stöd och omsorg* och *Samhälle och miljö*. Därefter följer kortare kommentarer kring resultaten inom respektive område. Den senaste mätningens resultat markeras med färg för att tydligt visa hur vi ligger till i jämförelse med de andra deltagande kommunerna. Resultaten redovisas för de senaste tre åren samt med en pil som visar på trenden mellan 2019 och 2018. Även ett medelvärde för alla deltagande kommuner redovisas. Alla resultat som redovisas nedan finns på www.kolada.se.

- Alingsås ligger bland de 25% bästa
- Alingsås ligger bland de mittersta 50%
- Alingsås ligger bland de 25% sämsta

Gråmarkerade rutor: Inga uppgifter finns ännu för 2019, senaste uppgift från 2018 (gäller samtliga kommuner)

Rutor markerade ” – ”: Alingsås har inte redovisat uppgiften eller inte deltagit i aktuell undersökning

Barn och unga

Inom området har Alingsås flera resultat som är höga i jämförelse med andra kommuner och några där kommunen återfinns bland landets 25 procent bästa kommuner. Inga resultat inom detta område är bland de 25 procent lägsta.

Trots detta syns en sjunkande trend avseende betyg och behörighet inom grundskolan och en sjunkande andel elever som tar examen från gymnasiet. På nationell nivå syns en liknande trend. Inom årskurs tre minskar pojkars resultat något medan flickors ökar något. Inom årskurs sex minskar både pojkars och flickors betyg. Inom årskurs nio (kommunala skolor) ökar pojkars betyg något medan flickors betyg minskar. Störst skillnad mellan könen syns i årskurs 3, andel som fått godkänt i svenska eller svenska som andraspråk. Där klarar sig flickor bättre än pojkar, vilket är en trend som syns även på nationell nivå. Det syns också relativt stora skillnader mellan olika skolenheter. Skillnaden är störst bland elever i årskurs sex som får lägst betyget E i matematik, där variationer finns med upp till närmare 30 procent mellan den skola som har högst respektive lägst andel godkända elever. En ökning av andelen elever som inte gått alla år i skolan samt kompetensförsörjningsproblematik bedöms vara en bidragande orsak till nedgången generellt.

Andelen gymnasieelever som tar examen inom fyra år minskar jämfört med 2018, vilket även syns på nationell nivå. En möjlig orsak till nedgången kan vara att elever har haft behov av att reducera bort vissa kurser för att lyckas i andra, vilket medför att elever stannar kvar i skolan men erhåller studiebevis istället för examen. Alingsås återfinns dock fortfarande bland landets 25 procent bästa kommuner vad gäller elevers resultat i kommunens gymnasieskola Alströmergymnasiet. Därutöver är kostnaderna för både grundskola och gymnasieskola lägre jämfört med många andra kommuner, vilket tyder på en balans mellan resurser och kvalitet. I gymnasieskolan syns till och med en trend med minskade kostnader per elev.

Antalet aktivitetstillfällen för barn och unga i biblioteket, antalet deltagartillfällen för barn och unga

i idrottsföreningar och elevplatser i musik- eller kulturskola visar alla på vilket utbud som erbjuds barn och unga i kommunen. Här finns stora variationer inom landet i samtliga avseenden. Antalet aktivitetstillfällen i kommunens bibliotek fokuserar på bibliotekens demokratiuppdrag och barn och unga, där Alingsås finns bland de mittersta 50 procenten av kommuner. I siffrorna över bibliotekens aktivitetstillfällen återfinns dock inte de övriga programaktiviteter som Kulturhuset anordnar varje år och som vänder sig till målgruppen barn och unga. Sådana aktiviteter kan vara teaterföreställningar, olika pysselaktiviteter och föreläsningar. Sett till antal barnbokslån i kommunala bibliotek 0-17 år återfinns Alingsås bland det 25 procenten bästa kommunerna i Sverige under 2018. Därutöver ligger huvudbiblioteket i tätorten på en delad tredjeplats över kommuner i Sverige med högst antal öppna timmar i veckan under 2018.

Alingsås kommuns barn och unga deltar i hög utsträckning i idrottsföreningar, och återfinns bland de kommuner med 25 procent flest deltagartillfällen. Det är dock relativt stor skillnad bland flickor och pojkar, där pojkar i högre utsträckning deltar. I det här avseendet följer Alingsås barn och unga den nationella trenden. Dock ligger flickors deltagartillfällen för Alingsås, med 28 tillfällen, något över rikssnittet med 23 tillfällen. Måttet är intressant både ur ett hälsoperspektiv och för delaktigheten i samhället och föreningslivet.

Förklaring till begreppen kommunala skolor och hemkommun

Kommunala skolor avser elever som går i kommunal skola oavsett folkbokföringsort. Detta är med andra ord de skolor som bedrivs i kommunens egen regi. Begreppet hemkommun avser alla elever som är folkbokförda i Alingsås kommun, oavsett var de går i skolan. Här räknas alltså alla elever som, förutom går i kommunens egna skolor, går i fristående skola eller som går i skola i annan kommun in. Den förstnämnda gruppen är bra att titta på för att i någon mån mäta förmågan och kvaliteten i de skolor som kommunen ansvarar för själva. Det är också dessa skolor som kommunen kan påverka. Den andra gruppen är bra att titta på för att få ett invånarperspektiv över alla barn och ungdomar i Alingsås, även om de går i skolor som kommunen inte ansvarar för. Båda grupper kan alltså vara viktiga att följa.

BARN OCH UNGA		2017	2018	2019	Trend	Medel
Hur många barn får plats på förskola på önskat placeringsdatum? (%)	■	46	58	62	↗	59
Hur många inskrivna barn finns per årsarbetare i förskolan? (avser 2018)	■	5,3	5,4		↗	5,1
Vad kostar förskolan i tkr per inskrivet barn? (avser 2018)	■	138	142		↗	152
Hur många elever i åk 3 som deltagit i alla delprov har klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk? – Kommunala skolor (%)	■	85	75	75	→	74
pojkar (%)	■	79	71	69	↘	67
flickor (%)	■	90	80	81	↗	81
Hur många elever i åk 6 har som lägst betyget E i matematik? – Kommunala skolor (%)	■	91,5	88,9	85,6	↘	85,9
pojkar (%)	■	91,3	88,6	85,3	↘	83,7
flickor (%)	■	91,7	89,3	86,0	↘	86,6
Hur många elever i åk 9 är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet? - Kommunala skolor (%)	■	82,7	85,5	84,5	↘	78,8
pojkar (%)	■	79,9	82,0	82,1	↗	79,0
flickor (%)	■	86,5	89,8	87,1	↘	83
Hur många elever i åk 9 är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet? - Hemkommun (%)	■	89,0	88,0	87,0	↘	83,0
pojkar (%)	■	88,5	86,0	85,0	↘	81,1
flickor (%)	■	89,5	90,2	88,9	↘	85,2
Hur många elever i åk 9 är nöjda med sin skola som helhet? (%)	■		80,1		→	66,7
Vad kostar grundskolan F-9 i tkr per elev? - Hemkommun (avser 2018)	■	99	100		↗	114
Hur många gymnasieelever går ut gymnasiet med examen inom 4 år? – Kommunala skolor (%)	■	72,5	76,7	74,9	↘	65,8
män (%)	■	67,4	69,9	72,5	↗	64,0
kvinnor (%)	■	81,3	84,1	77,6	↘	70,2
Hur många gymnasieelever går ut gymnasiet med examen inom 4 år? – Hemkommun (%)	■	74,4	78,1	74,0	↘	70,5
män (%)	■	68,8	74,6	71,4	↘	67,3
kvinnor (%)	■	80,7	81,5	76,6	↘	74,3
Vad kostar gymnasieskolan i tkr per elev? – Hemkommun (avser 2018)	■	122	119		↘	133
Hur många aktivitetstillfällen per 1000 invånare erbjuds barn och unga mellan 0-20 år i kommunens bibliotek? (avser 2018)	■	25,6	25,9		↗	45,8
Hur många deltagartillfällen i idrottsföreningar i åldern 7-20 år har varit under året? (avser 2018)	■	34	34		→	27
pojkar (%) (avser 2018)	■	41	40		↘	31
flickor (%) (avser 2018)	■	28	28		→	23
Elevplatser i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år (%) (avser 2018)	■	-	27		→	27

Stöd och omsorg

Området innefattar de målgrupper av invånare som behöver service av särskilda verksamheter utifrån specifika behov. Inom området stöd och omsorg har kommunen flera resultat som är höga i jämförelse med andra kommuner och flera områden där Alingsås återfinns bland landets 25 procents bästa.

Det finns dock utvecklingsområden inom området. Andelen som inte återkommer i försörjningsstöd ett år efter avslutad insats sjunker och väntetiden från ansökan till beslut om försörjningsstöd ökar. Alingsås tillhör nu de 25 procent av kommunerna som har sämst resultat inom dessa områden. Då resultaten skiftar relativt mycket över kort tid kan det indikera att urvalet är litet, vilket gör att kommunen kan behöva följa utvecklingen över en längre tidsperiod.

Flera av resultaten placerar dock Alingsås bland de 25 procent bästa i landet. Det gäller exempelvis nöjdheten bland brukare inom daglig verksamhet LSS och inom gruppboende LSS. Det finns vissa skillnader mellan könen, där kvinnor generellt sett är nöjdare än män. Resultaten har dock sjunkit nå-

got jämfört med föregående år, vilket även syns på nationell nivå. Kostnaden för insatser för funktionsnedsatta är emellertid bland de 25 procent högsta av kommunerna. Viktigt att notera är att måttet inte tar hänsyn till volym, vilket innebär att kommuner med en hög andel människor som får insatser för funktionsnedsatta sannolikt också har en högre kostnad. Om vi jämför oss med kommuner med liknande struktur avseende LSS som Alingsås, är fem av åtta kommuner inom landets 25 procent dyraste.

Inom äldreomsorgen har Alingsås under flera år haft höga betyg från brukarna. Precis som tidigare år tillhör Alingsås de 25 procent av kommunerna som har nöjdast brukare inom hemtjänst, där 94 procent av både kvinnor och män är nöjda. I år tillhör Alingsås även de 25 procent av kommunerna som har nöjdast brukare inom särskilt boende, där kvinnorna dock är något mer nöjda än männen. Vid en uppmätning av ett antal kvalitetsaspekter inom särskilt boende, placerar sig Alingsås kommun också bland landets 25 procent bästa.

STÖD OCH OMSORG		2017	2018	2019	Trend	Medel
Hur många upplever att deras situation har förbättrats efter kontakt med socialtjänsten?	■	74	66	-	↘	77
män (%)	■	76	70	-	↘	76
kvinnor (%)	■	75	63	-	↘	75
Hur många har inte återkommit till försörjningsstöd inom ett år efter avslutat försörjningsstöd? (%)	■	81	76	66	↘	79
Hur lång är väntetiden i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd? Medelvärde (%)	■	-	12	22	↗	15
Vad kostar individ- och familjeomsorgen i kr per invånare? (avser 2018)	■	3631	4199		↗	4289
Hur lång är väntetiden i antal dagar från beslut till inflyttning i boende enligt LSS? Medelvärde		0	-	-	→	153
Hur många brukare som bor i gruppboende inom LSS upplever att de alltid trivs hemma? (%)	■	90	90	86	↘	80
män (%)	■	89	81	81	→	84
kvinnor (%)	■	90	100	89	↘	81
Hur många brukare inom daglig verksamhet LSS upplever att de får bestämma om saker som är viktiga? (%)	■	80	87	82	↘	73
män (%)	■	81	85	84	↘	74
kvinnor (%)	■	82	89	87	↘	84
Vad kostar insatser för funktionsnedsatta (insatser enligt SoL, LSS, SFB) exklusive ersättning från Försäkringskassan i kr per invånare? (avser 2018)	■	7867	8375		↗	6720
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg (%) av maxpoäng	■			80	→	51
Hur många äldre som bor i särskilt boende är nöjda med sitt boende som helhet?	■	86	86	88	↗	82
män (%)	■	88	90	85	↘	81
kvinnor (%)	■	85	84	89	↗	82
Hur många äldre med hemtjänst är nöjda med sin hemtjänst som helhet? (%)	■	94	94	94	→	90
män (%)	■	96	93	94	↗	91
kvinnor (%)	■	93	95	94	↘	90
Vad kostar äldreomsorgen i tkr per invånare som är 80 år eller äldre? Totalt (avser 2018)	■	230	234		↗	250

Samhälle och miljö

Området är brett och innehåller resultat utifrån kommunens service till alla som bor, vistas eller verkar i kommunen. Dessutom mäts hållbart samhällsbyggande utifrån dels en social aspekt avseende arbetsmarknad, integration och delaktighet i samhället, dels utifrån ekonomisk aspekt kopplat till näringsliv samt utifrån en miljöaspekt genom tre miljönyckeltal. Flera mått har en viss fördröjning, vilket innebär att de senaste tillgängliga uppgifterna för de måtten är från 2018.

Alingsås har fortsatt låga resultat avseende andelen som får svar på e-post från kommunen inom en dag, utifrån en e-post- och telefoniundersökning. Dock hamnar kommunen bland de 25 procent bästa vad gäller att få ett gott bemötande vid kontakt med kommunen. Nationellt syns en förbättring mellan

åren avseende tillgänglighet via telefon och e-post, dock med en stor spridning mellan kommunerna. Tillgänglighetsfrågan via både telefon och e-post är en prioriterad fråga för kommunen framöver, där flera utvecklingsåtgärder kommer att genomföras under 2020.

Andelen deltagare som avslutats i den kommunala arbetsmarknadsenhetens insatser som börjat arbeta eller studera är bland de högsta i landet avseende både män och kvinnor, vilket indikerar en väl fungerande verksamhet och en fungerande arbetsmarknad i kommunen. Mellan 2017 och 2018 har det skett en uppgång av andelen deltagare i arbetsmarknadsenheten som börjat arbeta eller studera. Detta kan bland annat förklaras av att det under 2018 var en högkonjunktur och efterfrågan på arbetskraft

var stor. Det finns dock skillnader mellan könen, där män i något högre utsträckning går ut i arbete eller studier än kvinnor. Det vanligaste för båda könen är att avslut vid arbetsmarknadsenheten sker för att börja arbeta. Anledningen till att det är fler män som kommit ut i arbete kan vara att de flesta bemanningsföretagen är kopplade till industrin och att kvinnor inte har haft de kvalifikationer eller erfarenheter som har efterfrågats i samma utsträckning. Av de kvinnor som deltar i arbetsmarknadsenhetens verksamhet har en stor del befunnit sig långt ifrån arbetsmarknaden utifrån utbildningsbakgrund, erfarenhet samt tillgång till körkort.

Kommunen har dock låga resultat avseende andelen män och kvinnor som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera efter 90 dagar. Det är Arbetsförmedlingen som är ansvariga för etableringsuppdraget, vilket gör att kommunen har begränsad rådighet över resultatet. Det är dock ett viktigt mått för kommunen att följa i syfte att undersöka kommunens förmåga att integrera nyanlända med olika yrkes- och utbildningsbakgrunder. Vid en jämförelse med ett modellberäknat nyckeltal som mäter förväntad förvärvsfrekvens mot faktiskt förvärvsfrekvens hos skyddsbehövande och deras anhöriga har Alingsås dock ett positivt resultat på 2,3 procent, vilket innebär att skyddsbehövande och deras anhöriga i något högre grad förvärvsarbetar i Alingsås utifrån vad som kan förväntas enligt en statistisk modell, som tar hänsyn till vistelsetid och utbildningsnivå hos de skyddsbehövande och arbetslöshet i kommunen bland inrikes födda.

Andelen elever på SFI som klarar minst två kurser eller fler två år tidigare har ökat något under 2018 jämfört med 2017. En möjlig förklaring till detta kan vara att färre elever gjorde avbrott i studierna och att fler avslutade sina kurser snabbare än året innan. Utöver detta är det värt att notera att SFI arbetar med att de som går på SFI ska inkluderas i samhället och få arbete. Aktiviteter som på olika sätt kan leda till arbete skulle kunna medföra minskning av de aktuella siffrorna, exempelvis projekt och yrkesprogram som riktar in sig på yrkessvenska inom kultur- och utbildningsnämnden.

Alingsås befinner sig fortsatt bland landets 25 procent kommuner med högst andel miljöbilar i kommunorganisationen. Trots det minskar antalet miljöbilar, vilket är en trend som syns även nationellt. En förklaring till minskningen generellt är sannolikt att miljöbilsdefinitionen ändrats, vilket innebär att vissa bilar som klassades som miljöbil tidigare inte klassas som det enligt den nya definitionen.

Kommunen har sedan tidigare även ett par andra välkända förbättringsområden, företagsklimat och handläggningstid för bygglov. Dessa områden är fortsatt prioriterade utvecklingsområden och kommunen arbetar brett med att öka företagarnas nöjdhet, bland annat genom just effektivare och snabbare handläggning av bygglov, men också genom exempelvis ett nytt näringslivsforum där företagare och kommunen kan träffas för att skapa dialog och samförstånd i olika frågor. Framöver kommer även ett näringslivspolitiskt program att tas fram för kommunen.

SAMHÄLLE OCH MILJÖ		2017	2018	2019	Trend	Medel
Hur många får svar på en enkel fråga via e-post inom en dag? (%)	■	57	69	69	→	84
Hur många av de som ringer till kommunen får ett direkt svar på en enkel fråga? (%)	■	57	48	48	→	56
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%) Totalt	■	83	86	93	↗	85
Delaktighetsindex, andel av maxpoäng (%)	■			52	→	59
Hur många av deltagarna som avslutat kommunens arbetsmarknadsverksamhets insatser har börjat arbeta eller studera? (%) (avser 2018)	■	48	51		↗	37
män (%) (avser 2018)	■	52	56		↗	38
kvinnor (%) (avser 2018)	■	41	46		↗	35
Hur många av eleverna på SFI har klarat minst två kurser eller fler, av nybörjare två år tidigare? (%) (avser 2018)	■	38	42		↗	45
män (%) (avser 2018)	■	39	35		↘	43
kvinnor (%) (avser 2018)	■	37	51		↗	47
Hur många har lämnat etableringsuppdraget har efter 90 dagar börjat arbeta eller studera? (%) (avser 2018)	■	37	33		↘	47
män (%) (avser 2018)	■	47	38		↘	55
kvinnor (%) (avser 2018)	■	22	24		↘	36
Hur nöjda är företagarna med kommunens service inom olika områden? (Företagsklimat) Nöjd kund-index, totalt (avser 2018)	■	62	63		↗	73
Hur lång i antal dagar är handläggningstiden för bygglov från inkommen ansökan till beslut, för nybyggnation av en- och tvåbostadshus? Median (avser 2018)	■		159		→	62
Hur mycket hushållsavfall har samlats in i kilo per person? (avser 2018)	■	459	473		↗	499
Hur många miljöbilar finns i kommunorganisationen? (%)	■	64.6	61.7	59.4	↘	34.5
Hur stor del av kommunens inköpta livsmedel är ekologiska livsmedel? (%) (avser 2018)	■	-	21		→	30

Vill du veta mer?

Hitta statistik

På www.kolada.se finns en mängd olika nyckeltal som berör kommunens resultat och kvalitet. Du kan antingen söka fram enskilda nyckeltal i "Fri sökning" eller välja "Jämföraren" och sedan Alingsås i rullisten för att få upp olika nyckeltalssamlingar. Alla KKiK-måtten finns under fliken "ÖJ & KKiK" -> "Kommunens kvalitet i korthet (KKiK)".

Jämför statistik

På www.kolada.se går det även att jämföra statistiken både med andra kommuner och med den egna kommunen över tid. Via symbolen går det att jämföra med alla andra kommuner som rapporterat in ett värde för nyckeltalet och via symbolen går det att jämföra kommunens egna värden över tid.

